

RIIGIKANTSELEI

COVID-19 teemaline küsitlus 8. voor (5.-6.05.2020) üldraport

Marianna Makarova

strateegilise kommunikatsiooni nõunik

marianna.makarova@riigikantselei.ee

Tel. +372 5681 7822

Küsitluse 8. vooru tehnilised andmed

- Küsitlusperiood: 5.-6. mai 2020
- Küsitletud: 2009 Eesti elanikku vanuses 15+
 - Üle-Eestiline esinduslik valim (1300 vastajat)
 - Esinduslik lisavalim Ida-Virumaal (~250 vastajat)
 - Esinduslik lisavalim Lääne-Eestis (~250) ja Lõuna-Eestis (~200)
- Meetod: veebi- ja telefoniküsitlus
- Partner: Turu-uuringute AS

Peamised trendid

- **Valitsuse tegevuse tagasiside** oluliste muutusteta võrreldes 6. vooruga.
- On veelgi **suurenenud eriolukorra meetmete leevenemist** soovivate elanike osakaal (38%).
- **Elanike hoolsus ametlike juhiste järgmisel jätkuvalt väheneb** – kõiki juhiseid järgib 65% (langus -5% võrreldes eelmise nädalaga)
- **Väljas liikumine suureneb veelgi: 47% liigub väljas sama palju kui varem.**
- **42%** küsitletutest, kes märkisid end **töötuna, on kaotanud töö eriolukorra ajal.**
- Meetmete leevendamisega seotud muudatuste taustal on **uuesti tõusnud kriis.ee olulisus infoallikana**, eriti teisest rahvusest Eesti elanike seas (21% jaoks oluline).
- **88% peab maksude maksmist enda sõnul tähtsaks kohustuseks** ja vaid 8% tähtsaks ei pea.

Tulemused lühidalt

- **Eriolukorra meetmete leevendamist soovib 38% (tõus +6%),** meetmetega rahul 53% (püsib stabiilsena) ja karmistamist soovib 8%.
- **Kõiki vajalikke juhiseid järgib 65% (langus -5%),** enamikku juhiseid 23%, mõningaid juhiseid 6% ning **üldse ei järgi juhiseid 5%.**
- **84% elanikest käitub samamoodi nagu eelmine nädal,** 5% pingutab rohkem ja 10% pingutab varasemast vähem - eelkõige 25-34 aastased, eestlased ja kõrgharidusega inimesed.
- **Oma tervise kaitsmiseks** vähemalt 65% inimestest peseb käsi, hoiab distantsi, desinfitseerib käsi ja väldib rahvarohkeid kohti, maski kannab aga vaid 22%. Naised, vanemad ja kõrgharidusega inimesed teevad keskmisest rohkem.
- **Väljas liikumine on veelgi suurenenud:** kodus püsib 48% (langus 3%) ja lisaks 4% püsib karantiinis, 47% käib väljas samamoodi kui varem, ning kui 42% väldib seejuures rahvarohkeid kohti – 5% ei väldi.
- Töötavatest elanikest 43%-i töökoormus pole eriolukorra ajal muutunud, **36%-l on aga vähenenud ning 14%-l suurenenud.**
- **Küsitletutest, kes märkisid, et on töötud, kaotas 42% töö praeguse eriolukorra ajal ning see näitaja on oluliselt suurem, kui eelmisel nädalal (oli 29%).** Elanikest 55% sõnul on koroonaviirusega seotud olukord vähendanud tema või tema perekonna sissetulekuid.
- **Valitsuse tegevuse tagasiside oluliste muutusteta võrreldes 6. vooruga** – kõrgemalt hinnatakse tehtut toidu- ja ravimite kättesaadavuse (88%) ja turvalisuse tagamise (81%) jaoks; samas 45% arvab et on tehtud piisavalt majandusliku toimetuleku kindlustamiseks ja vajaliku arstiabi kindlustamisega rahul 64% ning 69% rahul hariduse kättesaadavuse tagamisega.
- **Peamised infoallikad koroonaviiruse ja seotud olukorra teemal** endiselt Eesti internetiportaali ja ETV, võrreldes eelmise nädalaga on **uuesti kasvanud riigiasutuste kodulehtede sh kriis.ee kasutus, eriti venekeelsete elanike seas (21%).** PBK olulisus infoallikana langeb (15%).
- **88% peab maksude maksmist enda sõnul tähtsaks kohustuseks** ja vaid 8% tähtsaks ei pea. 10% elanikest ei usu, et maksude mittemaksmise puhul võtab EMTA inimesega ühendust sel teemal.

Hoia teistega
vähemalt 2 meetrist
vahemaad!

Kaitseme ennast ja teisi!

**TURU-
UURINGUTE
AS**

COVID-19 teemaline küsitlus Eriolukorra 8. nädal

Küsitlus 15a. ja vanema elanikkonna seas
5. - 6. mai 2020

Sissejuhatus

• Eesmärk

- Uuringu eesmärgiks oli kaardistada elanike hoiakud ja käitumine eriolukorra tingimustes, samuti hoiakute muutus võrreldes eriolukorra eelmiste nädalatega.

• Sihtrühm ja valim

- Uuringu sihtrühmaks on Eesti elanikud vanuses 15a. ja vanemad. Kokku osales uuringu 8 voorus 2009 (7.voorus 2024 inimest, 6. voorus 2059 inimest, 5.voorus 2077 inimest, 4. voorus 2039, 3. voorus 2031, 2. voorus 2037 ja 1. voorus 1257 inimest.)
- Valim on esinduslik Eesti regioonide, asulatüübi, vastaja soo, vanuserühma ja rahvuse suhtes.
- Lisaks põhivalimile (1300 Eesti elanikku) moodustati uuringu 8. voorus ka kolm lisavalimit: 1) Ida Virumaa ~ 250 vastajat; 2) Lääne-Eesti ~250 vastajat; 3) Lõuna-Eesti ~200 vastajat.

• Läbiviimine

- Küsitlustöö viidi läbi perioodil 5.-6. mai, 2020.
- Küsitlus viidi läbi veebi- ja telefoniküsitluse kombineeritud meetodil.

• Tellija

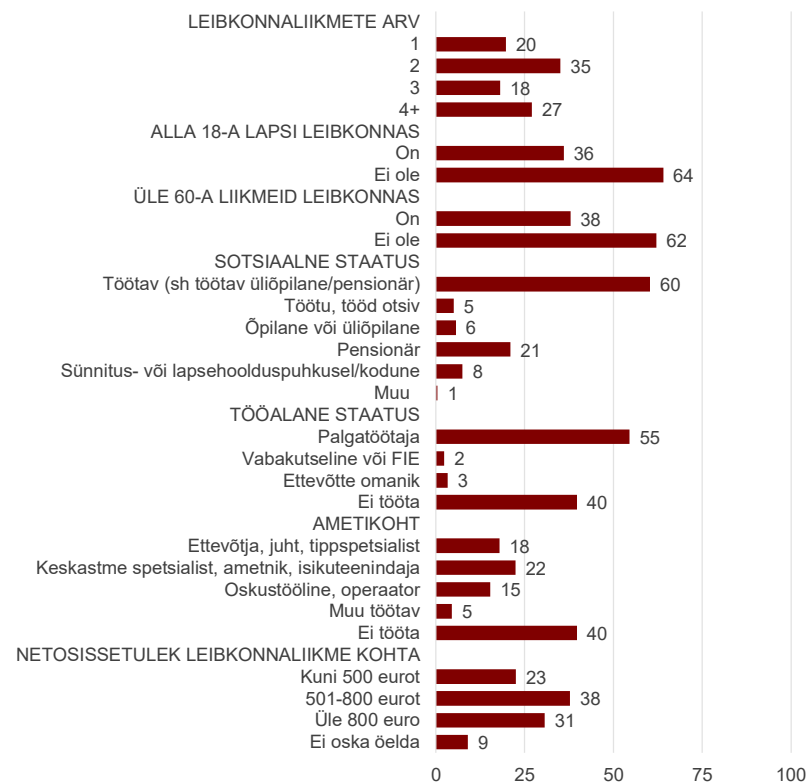
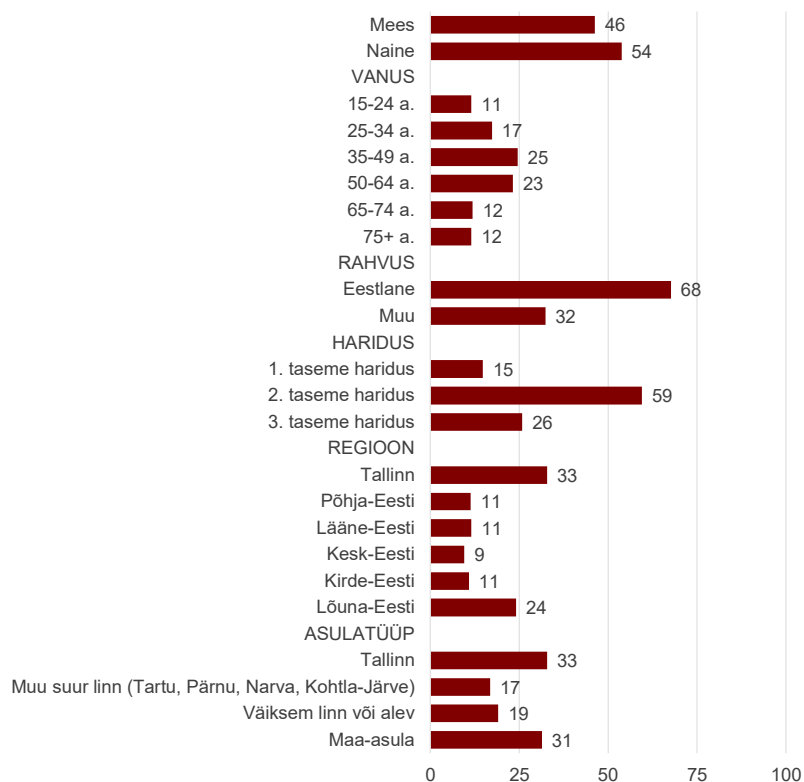
- Uuringu tellijaks on Riigikantselei, tulemuste omandiõigus kuulub tellijale

• Veapiirid

- Tulemuste laiendamisel üldkogumile (15-aastased ja vanemad elanikud) tekkida võiva maksimaalse valimivea suurus jääb 95%-lisel usaldusnivool 2,18% piiresse (väiksemate gruppide, nt vanuserühmad, vaatlemisel võib viga olla suurem).

Valimi profiil (%)

N=2009

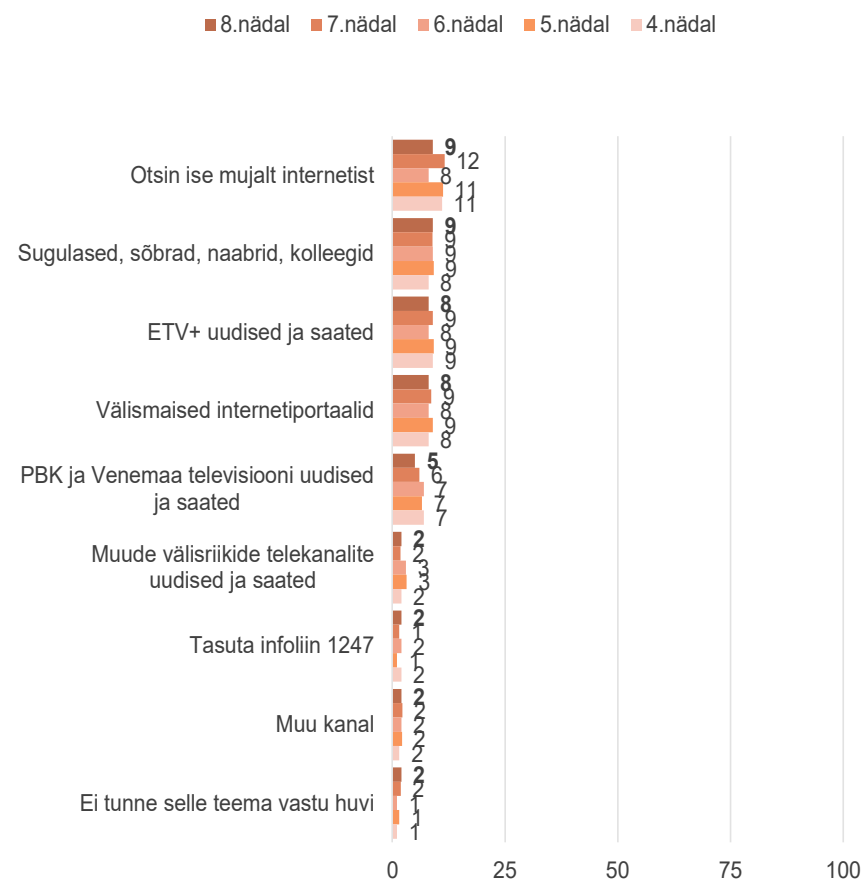
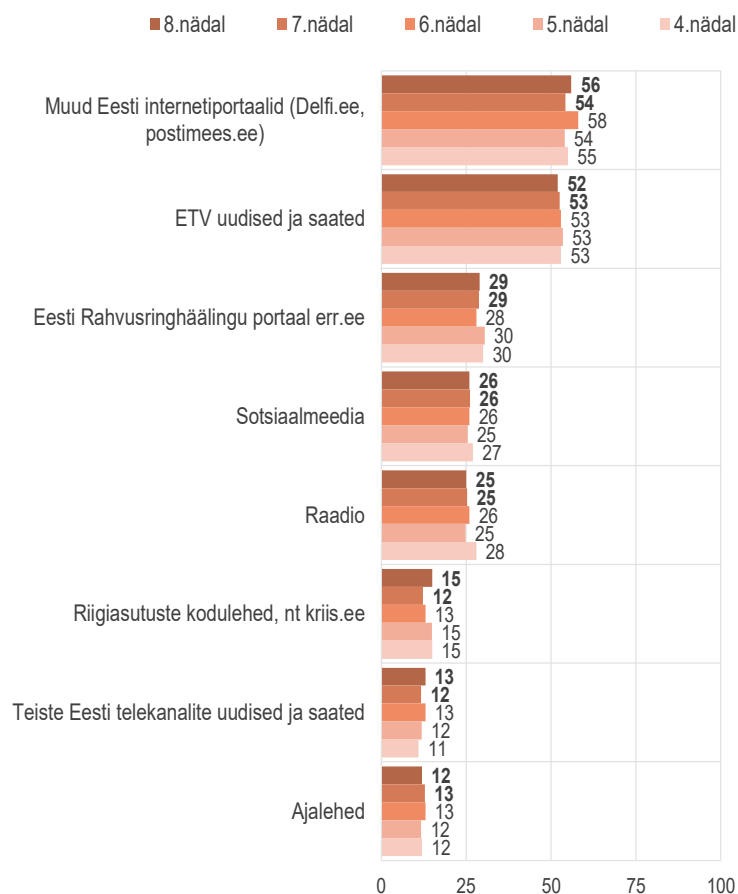

* HARIDUS: **1. taseme haridus:** Alg- või põhiharidus, kutseharidus põhihariduse baasil; **2. taseme haridus:** kesk- või keskeriharidus, kutseharidus keskhariduse baasil; **3. taseme haridus:** kõrgharidus

Infokanalid koroonaviiruse teemal, %

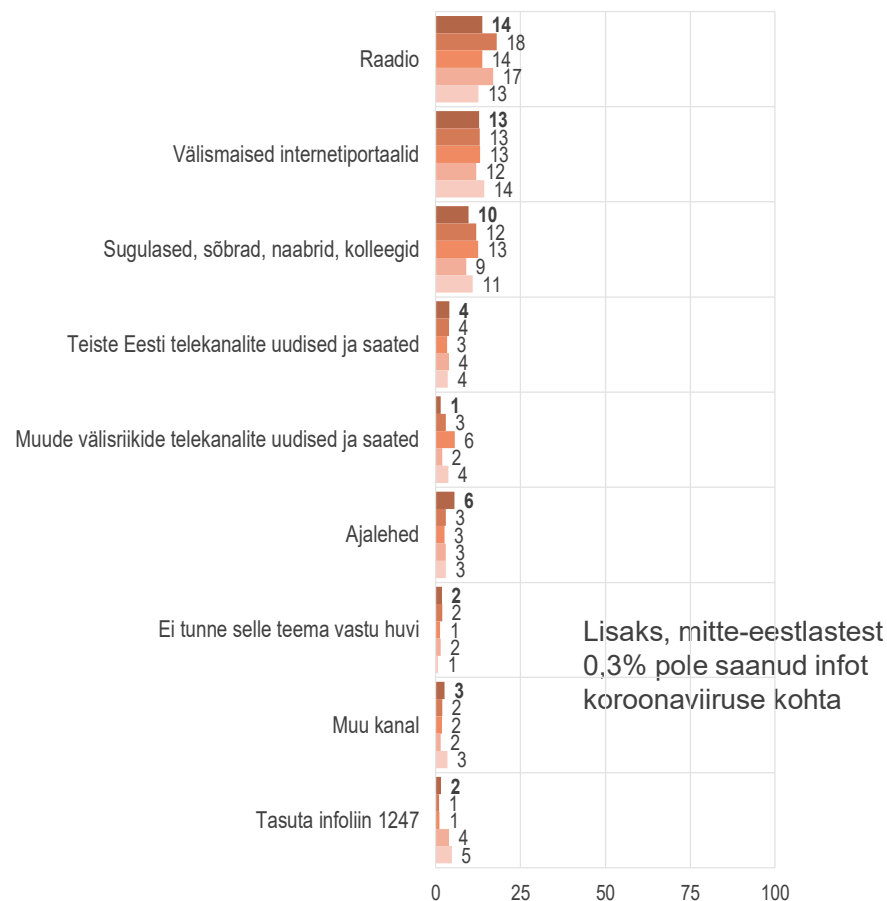
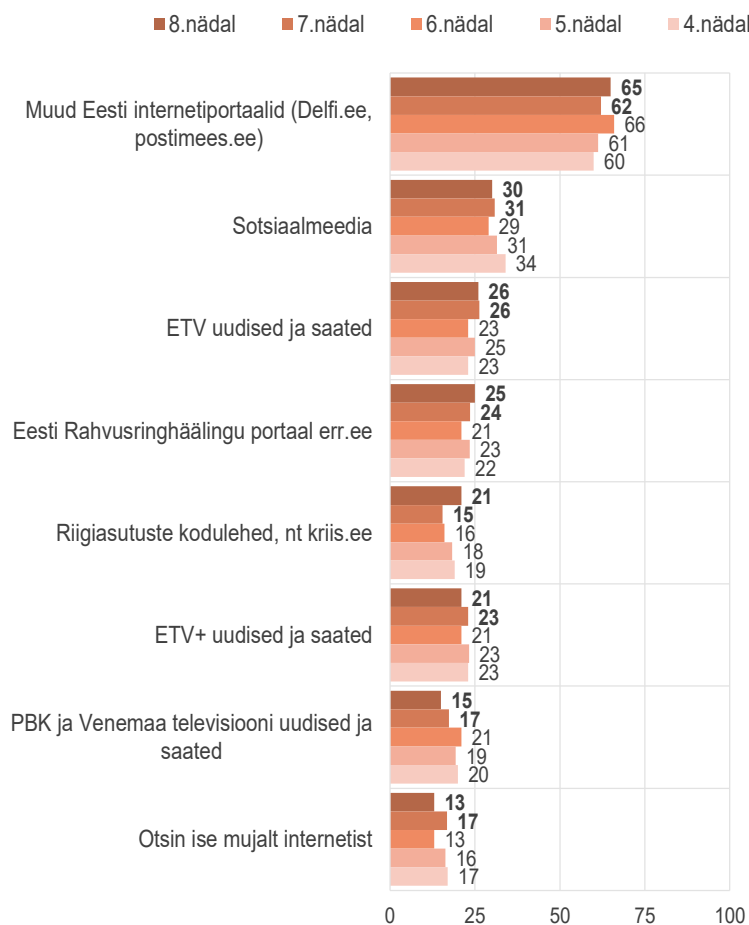
Palun märkige kolm olulisemat allikat, millest Te saate informatsiooni koroonaviirusest ja sellest, mida on vaja teha Eestis kehtestatud eriolukorras.

Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6. nädalal 2059, 5.nädalal 2077, 4. nädalal 2039,)

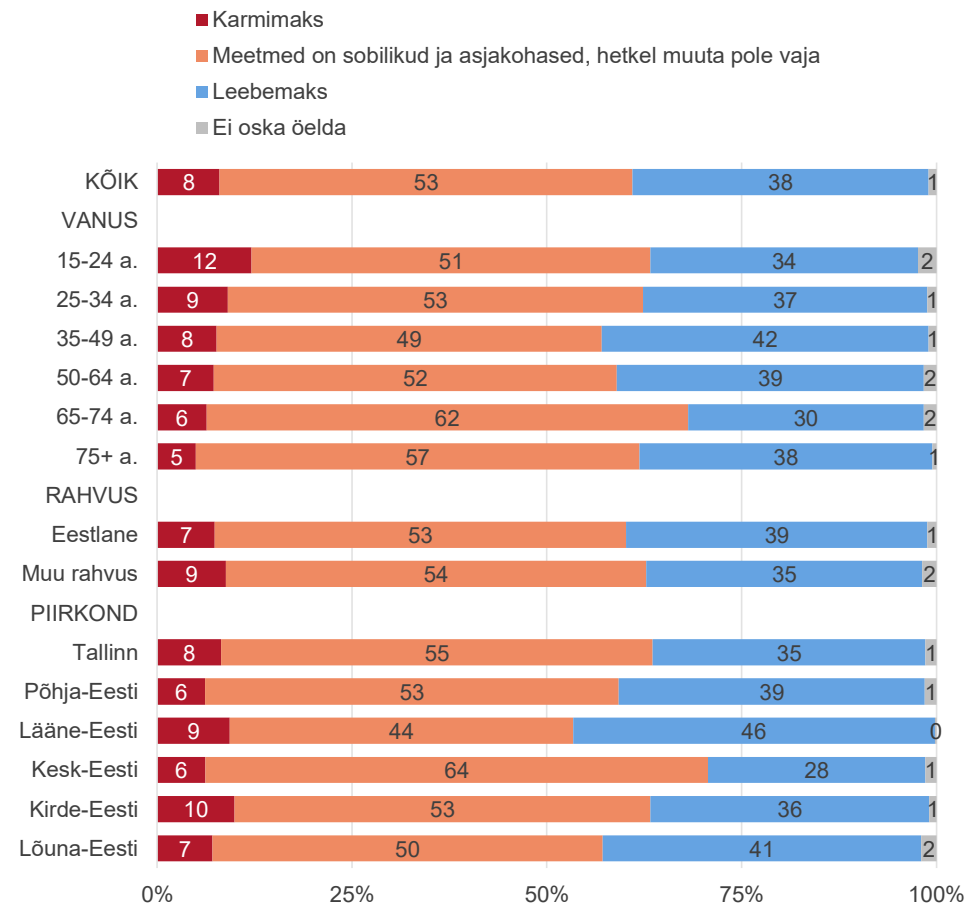
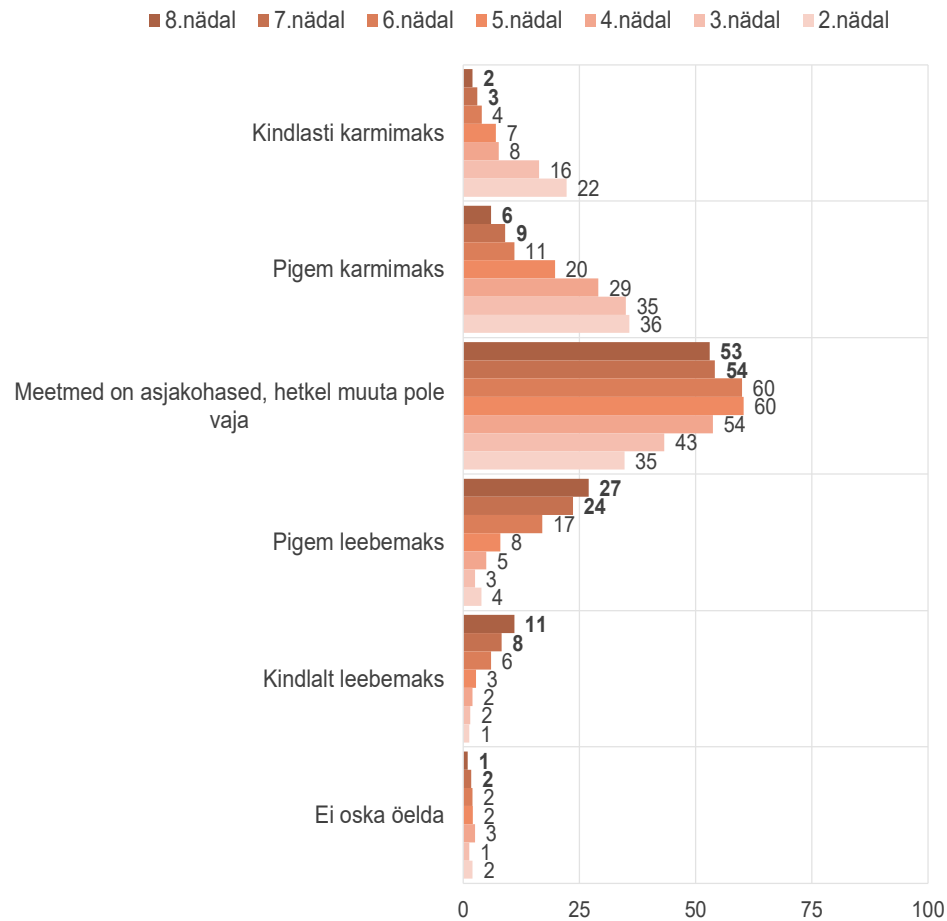
Infokanalid koroonaviiruse teemal, %

Teisest rahvusest vastajad, n= 602 (7. nädalal 599, 6. nädalal 646, 5.voorus 618, 4. voorus 587,)

Suhtumine meetmetesse, %

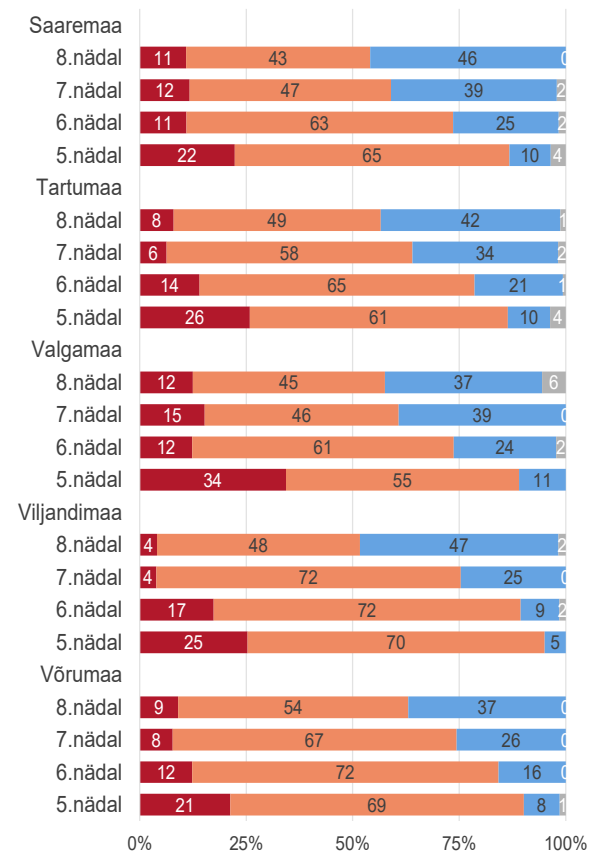
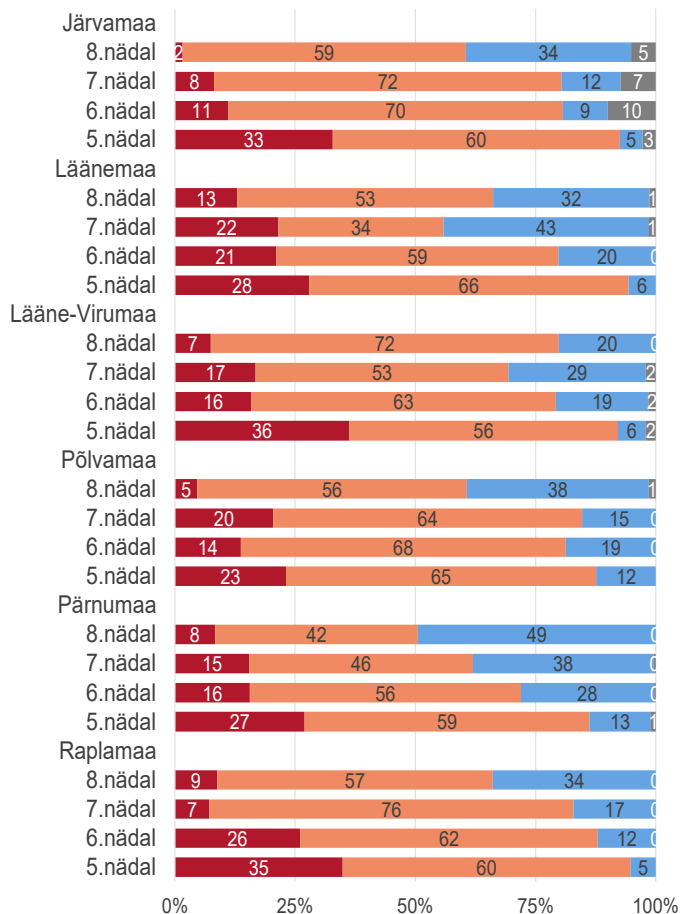
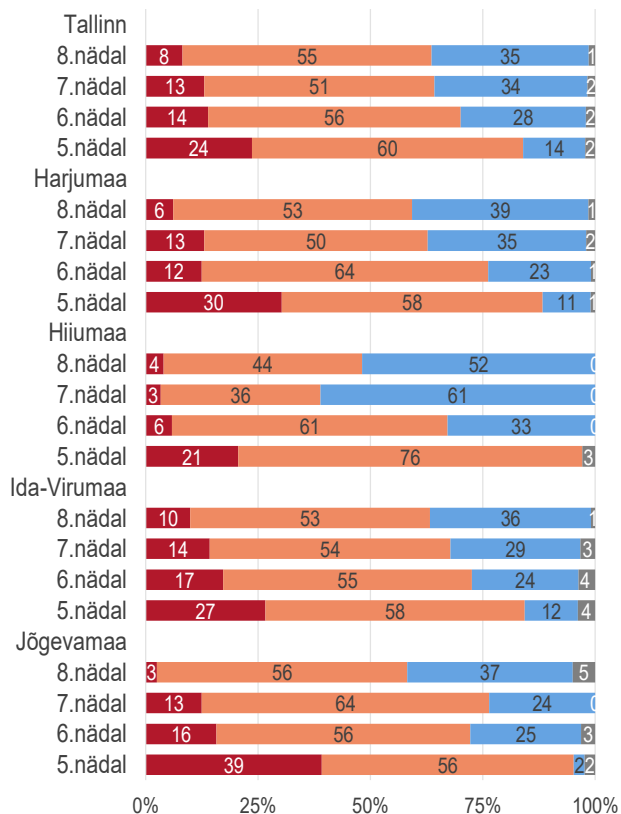
Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6. nädalal 2059, 5.nädalal 2077,4. nädalal 2039

Suhtumine meetmetesse, %

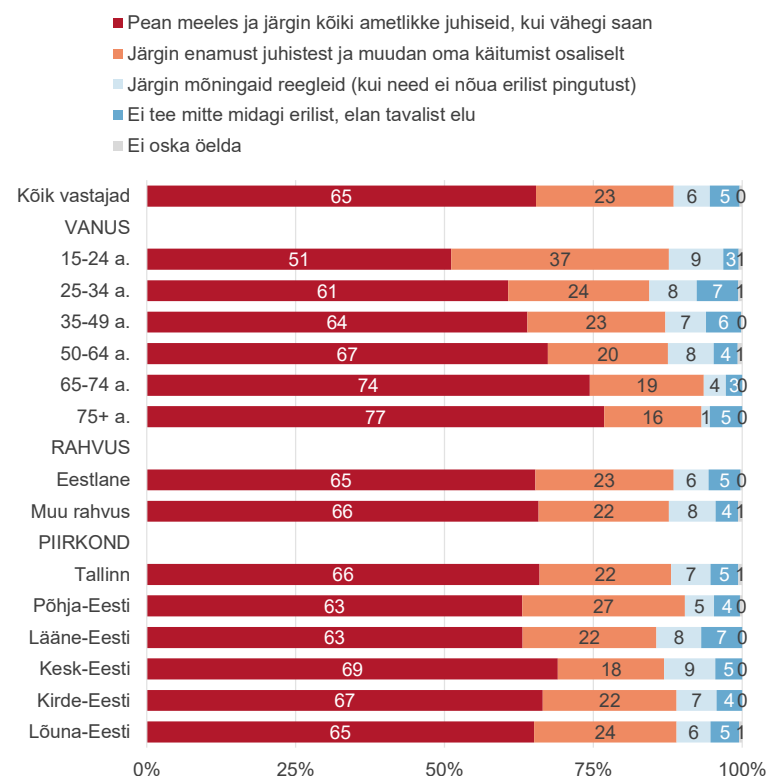
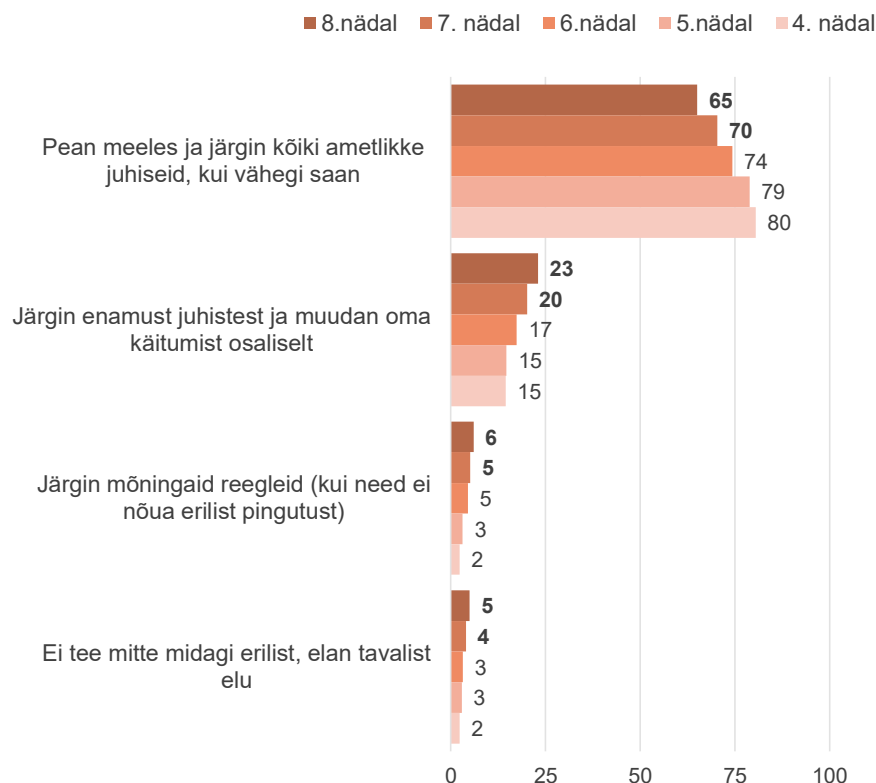
Maakondlik võrdlus

- Karmimaks
- Meetmed on sobilikud ja asjakohased, hetkel muuta pole vaja
- Leebemaks
- Ei oska öelda

Suuniste järgimine COVID-19 leviku tõkestamiseks

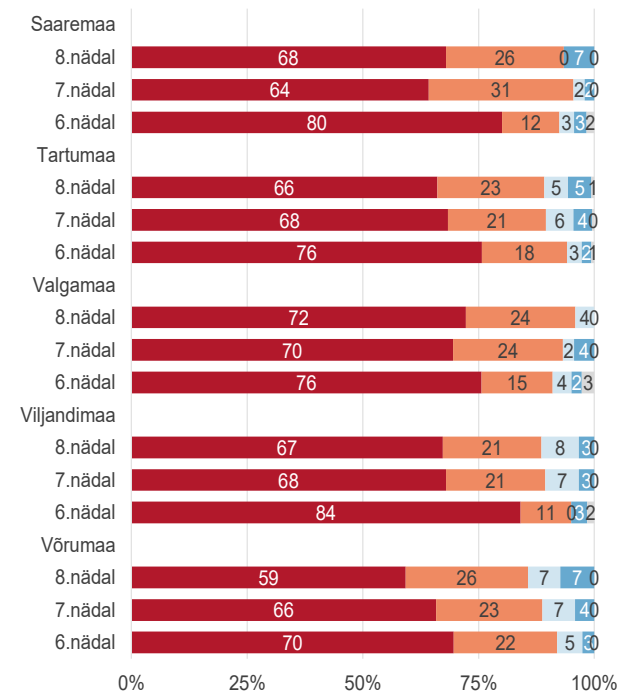
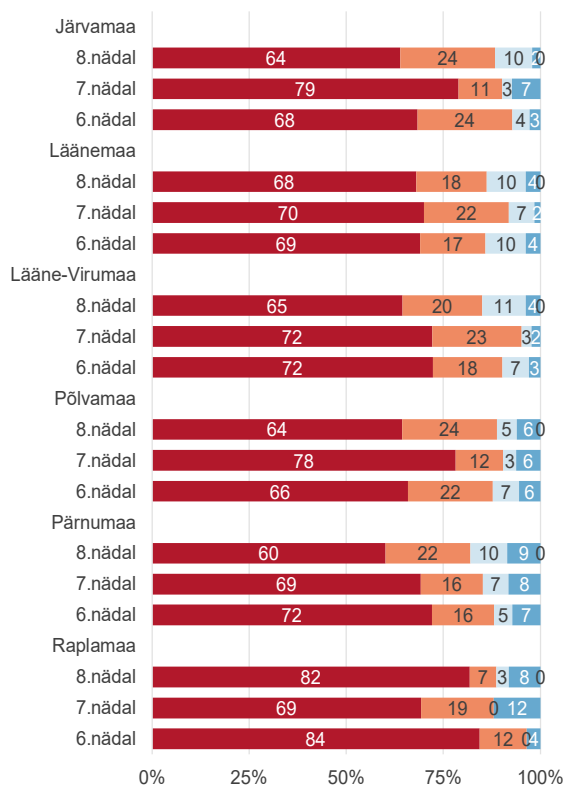
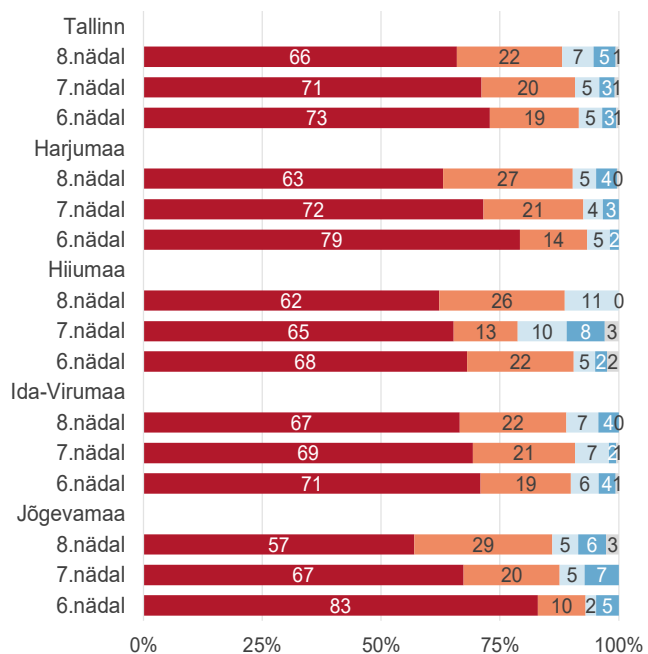
Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6. nädalal 2025, 5.nädalal 2027, 4. nädalal 2039)

Suuniste järgimine COVID-19 leviku tõkestamiseks

Maakondlik võrdlus

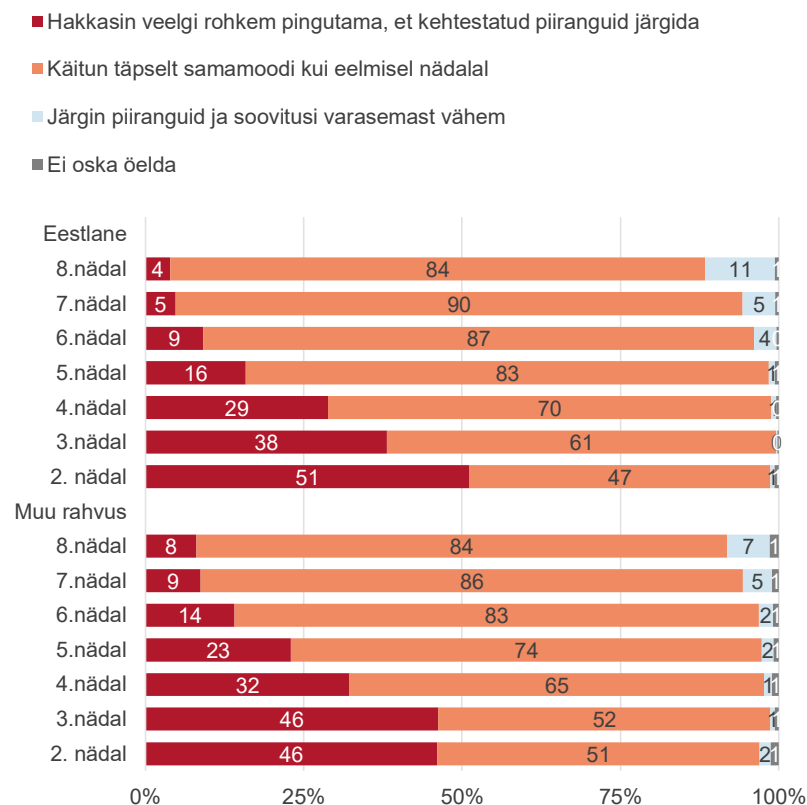
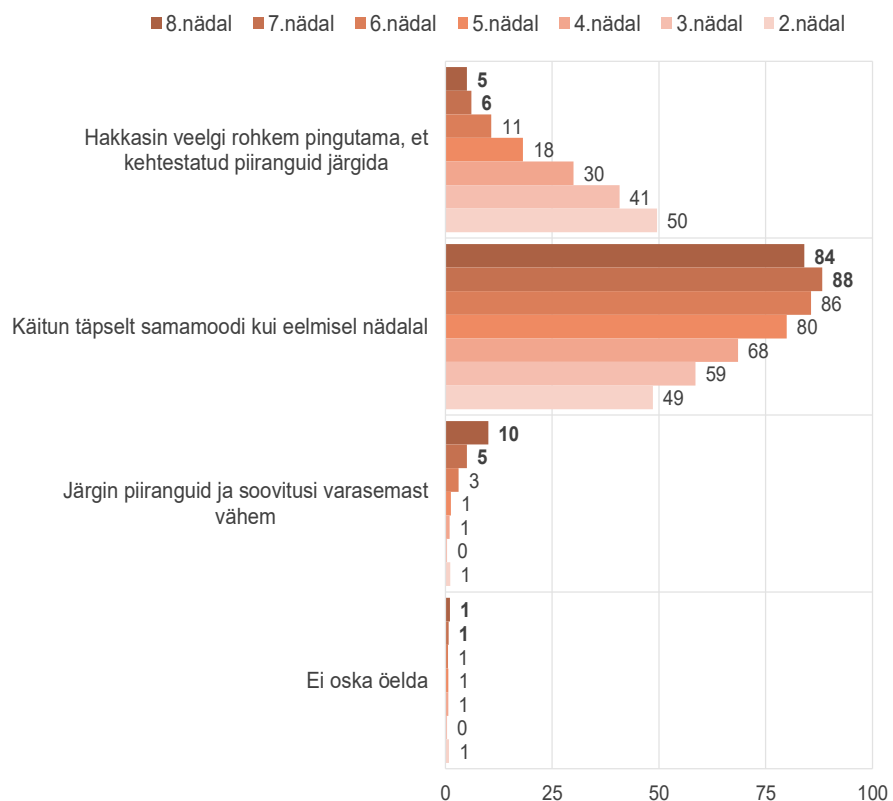
- Pean meeles ja järgin kõiki ametlikke juhiseid, kui vähegi saan
- Järgin enamust juhistest ja muudan oma käitumist osaliselt
- Järgin mõningaid reegleid (kui need ei nõua erilist pingutust)
- Ei tee mitte midagi erilist, elan tavalist elu
- Ei oska öelda

Käitumise muutumine võrreldes eelmise nädalaga

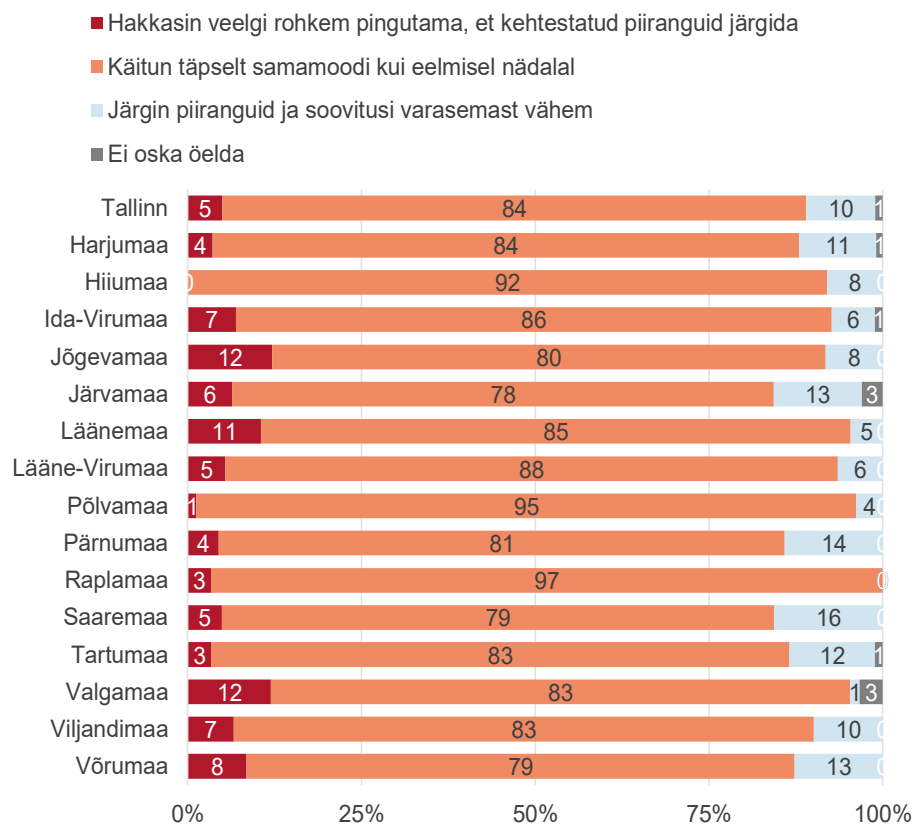
Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6. nädalal 2059, 5. nädalal 2077, 4. nädalal 2039, 3. nädalal 2031, 2. nädalal 2037)

Milline alljärgnevatest kirjeldustest iseloomustab Teie praegust käitumist eriolukorras võrreldes eelmise nädalaga?

Käitumise muutumine võrreldes eelmise nädalaga

Maakondlik võrdlus

Tegevused koroonaviiruse vältimiseks, %

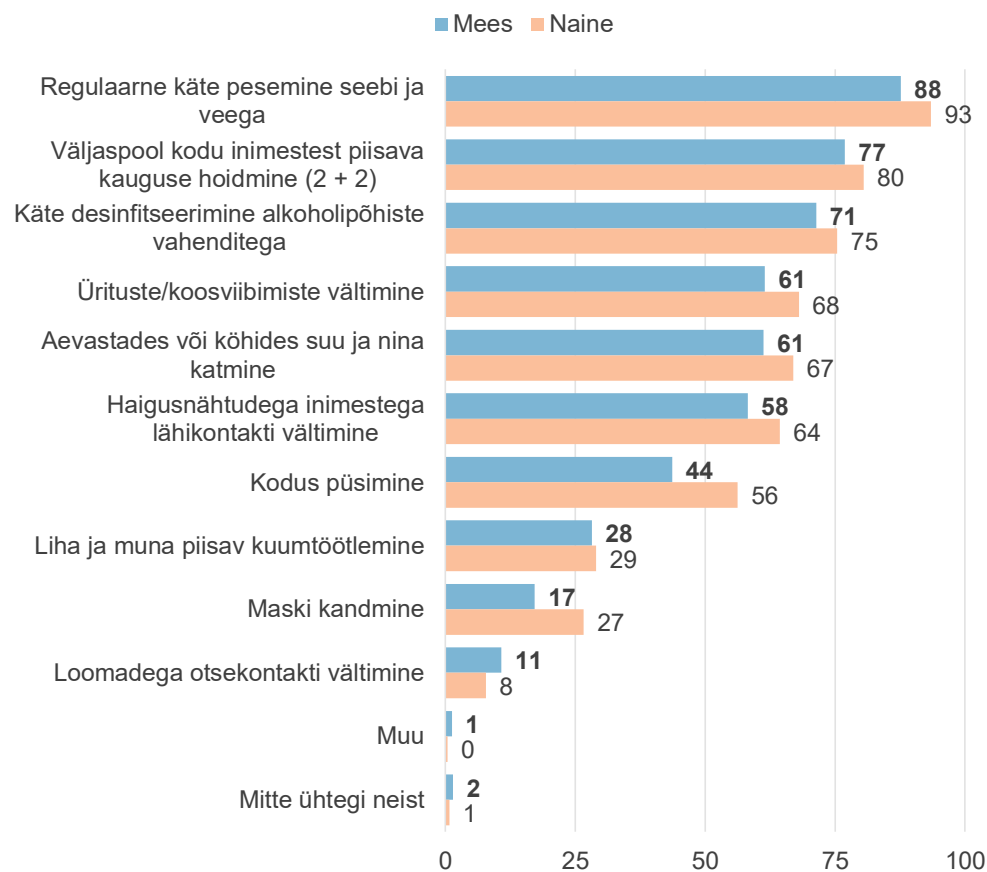
Kõik vastajad, n=2009

Mida Te ise praegusel ajal teete, et vältida koroonaviirusesse nakatumist?

Tegevused koroonaviiruse vältimiseks, %

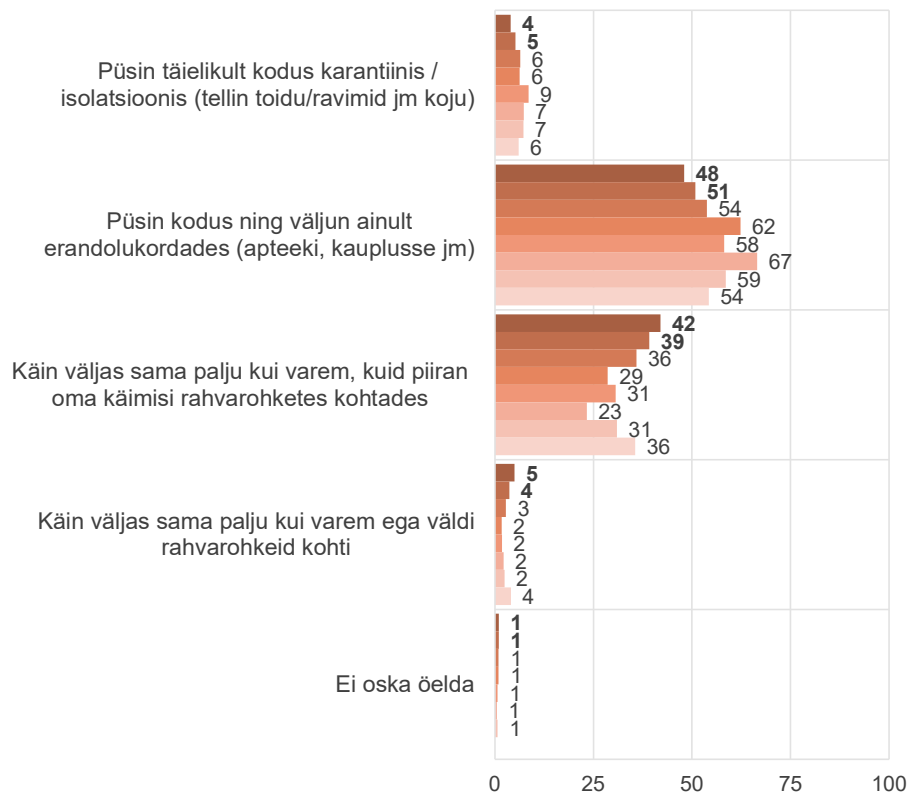
Sooline võrdlus

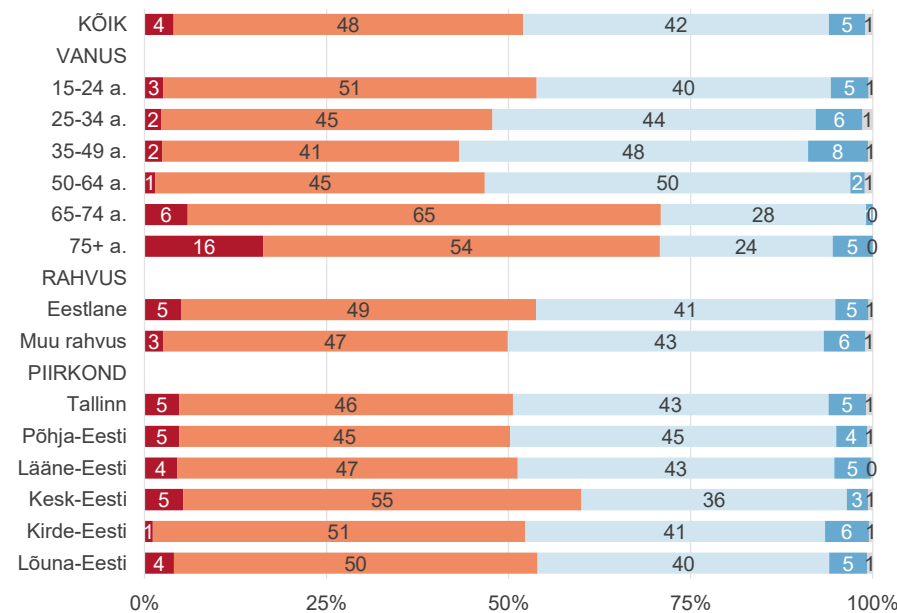
Suuniste järgimine - isolatsioon

Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6.nädalal 2059, 5.nädalal 2077, 4.nädalal 2039, 3.nädalal 2031, 2.nädalal 2037, 1.nädalal 1257)

8.nädal 7. nädal 6.nädal 5.nädal 4.nädal 3.nädal 2.nädal 1.nädal

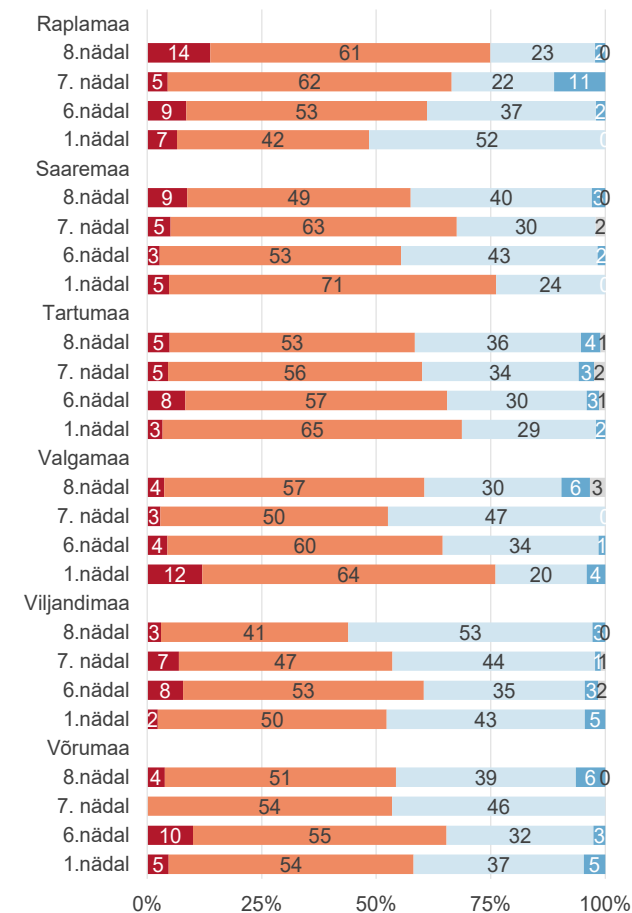
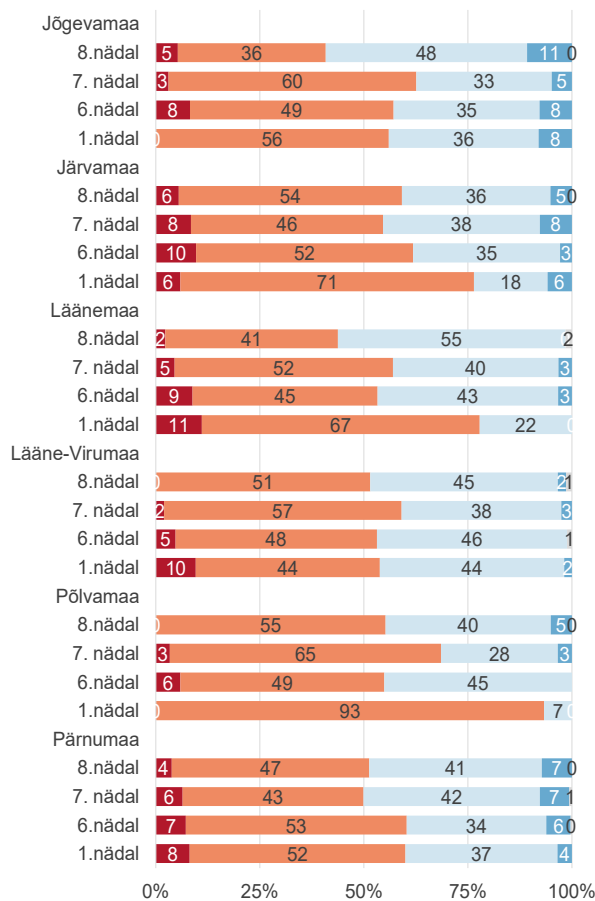
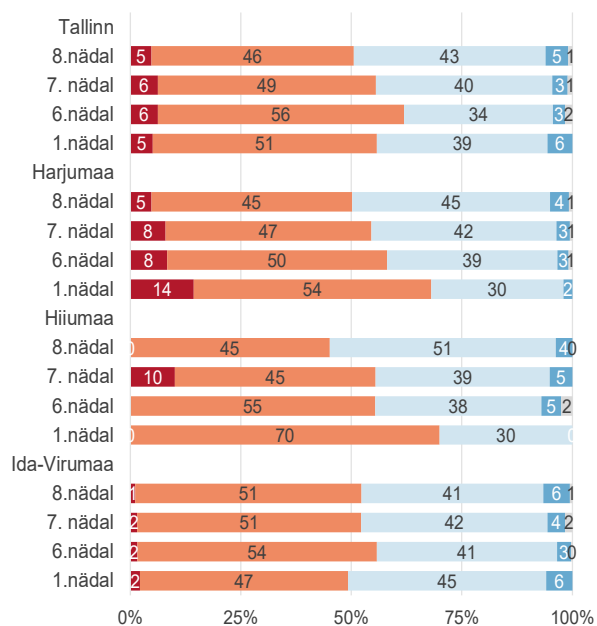
Püsin täielikult kodus karantiinis / isolatsioonis (tellin toidu/ravimid jm koju)
Püsin kodus ning väljun ainult erandolukordades (apteeki, kauplusse jm)
Käin väljas sama palju kui varem, kuid piiran oma käimisi rahvarohketes kohtades
Käin väljas sama palju kui varem ega väldi rahvarohkeid kohti
Ei oska öelda

Suuniste järgimine - isolatsioon

Maakondlik võrdlus (1., 6., 7. ja 8. nädala võrdlus)

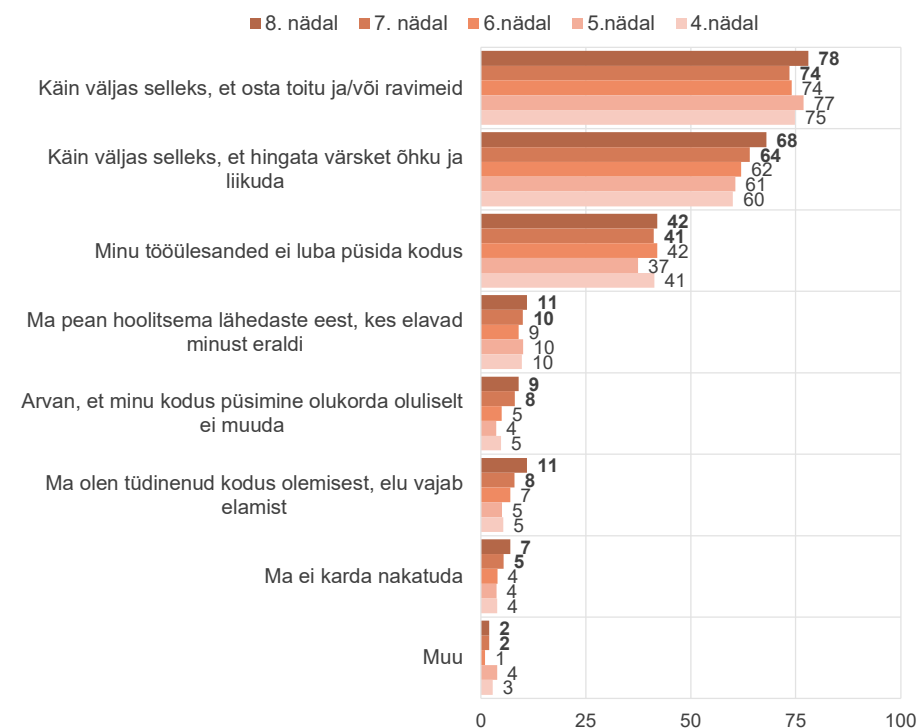
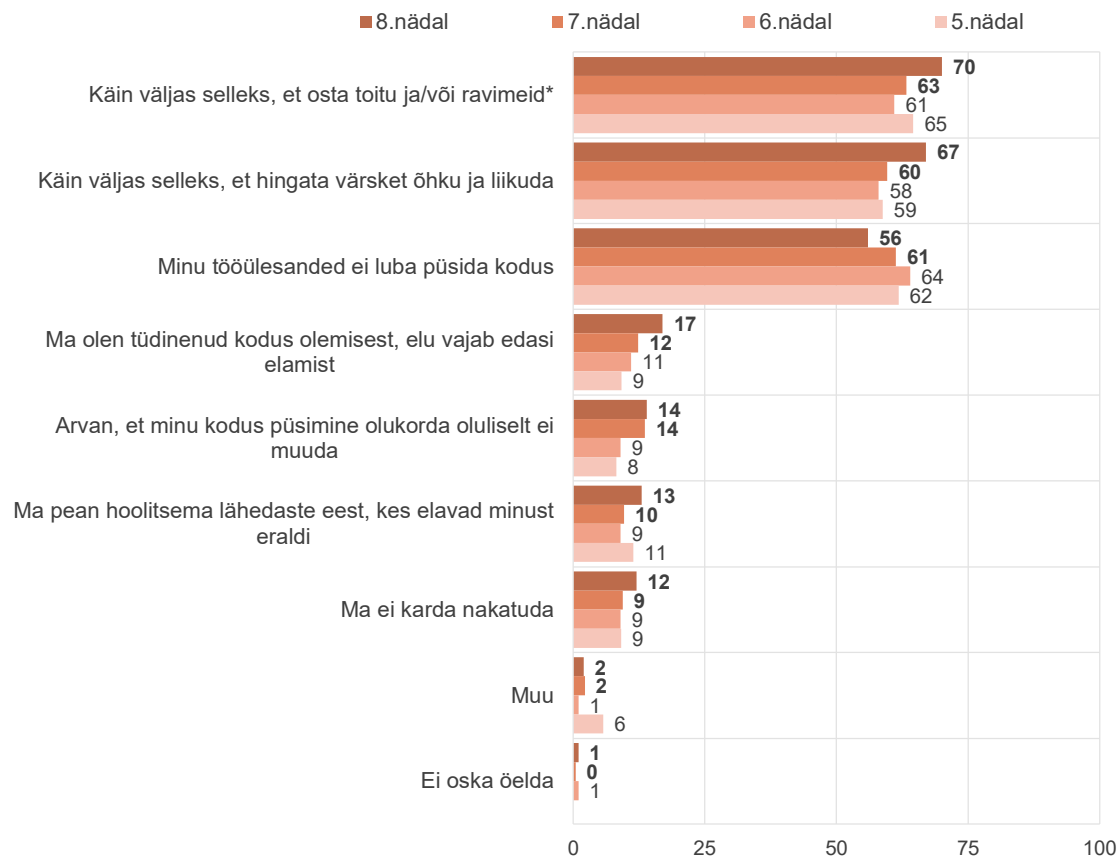
- Püsin täielikult kodus karantiinis / isolatsioonis
- Püsin kodus ning väljun ainult erandolukordades
- Käin väljas sama palju kui varem, kuid piiran oma käimisi rahvarohketes kohtades
- Käin väljas sama palju kui varem ega väldi rahvarohkeid kohti
- Ei oska öelda

Põhjused, miks liigutakse praegusel ajal väljas

Vastajad, kes käivad väljas sama palju kui varem n=937

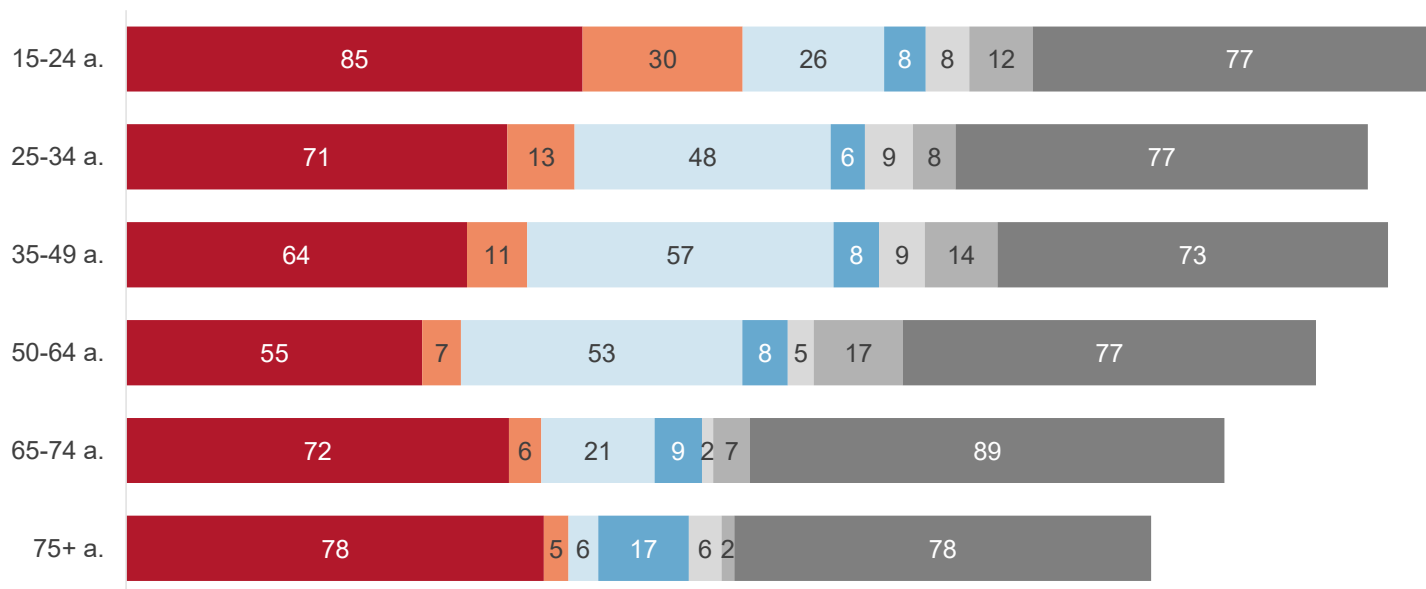
Kõik vastajad, kes ei püsi täielikult karantiinis n=1943

Põhjused, miks liigutakse praegusel ajal väljas

Vastajad, kes ei püsi täielikult karantiinis/isolatsioonis

- Käin väljas selleks, et hingata värsket õhku ja liikuda
- Ma olen tüdinenud kodus olemisest, elu vajab edasi elamist
- Minu tööülesanded ei luba püsida kodus
- Arvan, et minu kodus püsimine olukorda oluliselt ei muuda
- Ma ei karda nakatuda
- Ma pean hoolitsema lähedaste eest, kes elavad minust eraldi
- Käin väljas selleks, et osta toitu ja/või ravimeid

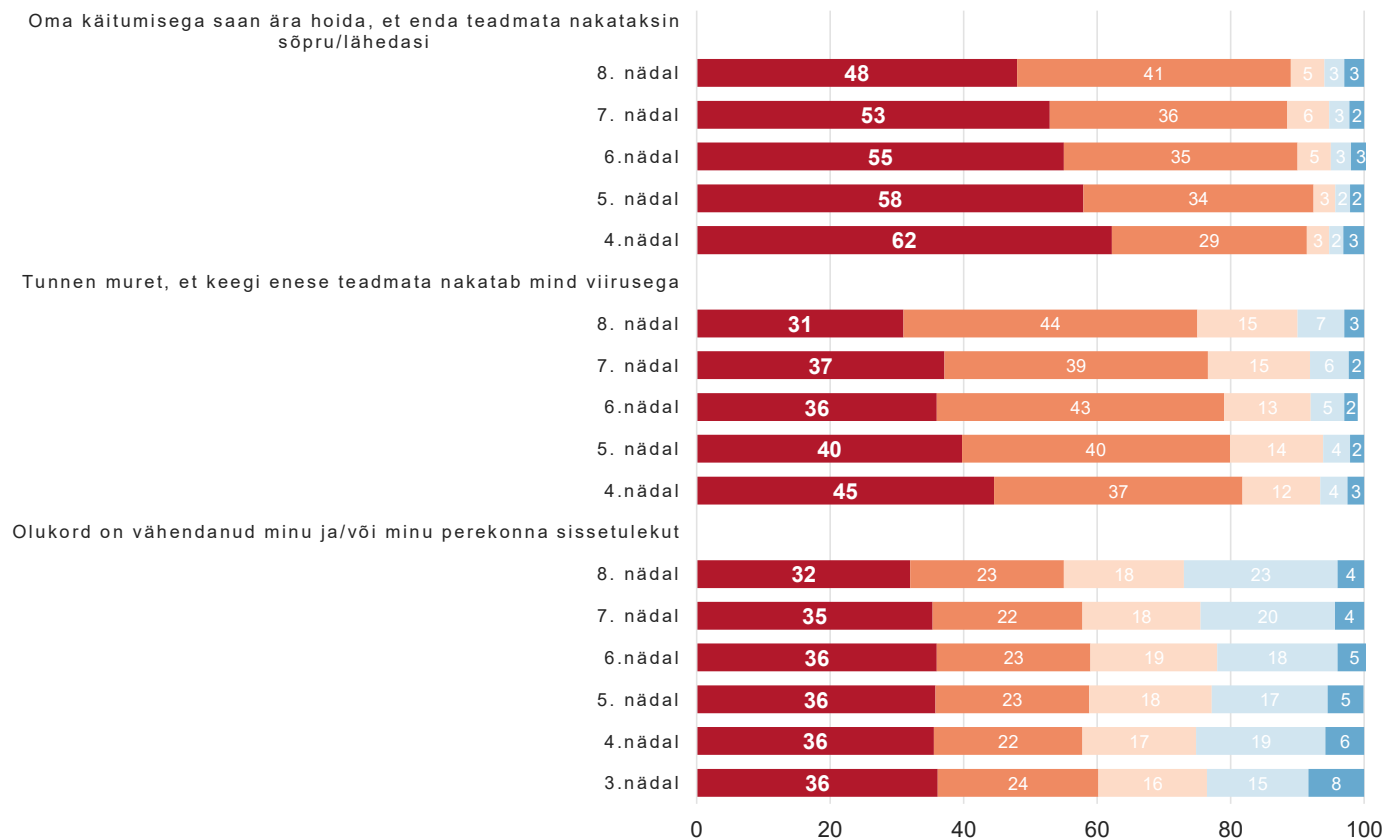

Hoiakud seoses koroonaviirusega

Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6.nädalal 2059, 5.nädalal 2077, 4.nädalal 2039, 3.nädalal 2031)

Kuivõrd olete nõus järgmiste väidetega?

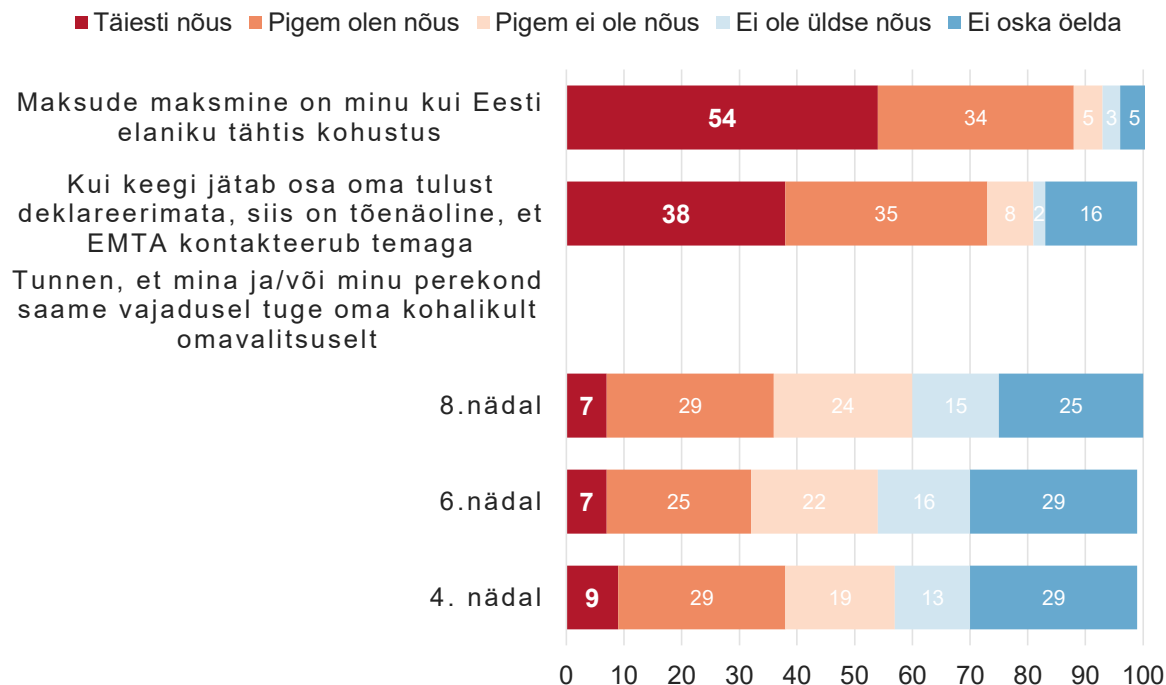
■ Täiesti nõus ■ Pigem olen nõus ■ Pigem ei ole nõus ■ Ei ole üldse nõus ■ Ei oska öelda

Hoiakud seoses koroonaviirusega

Kõik vastajad, n=2009 (7. nädalal 2024, 6.nädalal 2059, 5.nädalal 2077, 4.nädalal 2039, 3.nädalal 2031, 2. nädalal 2037)

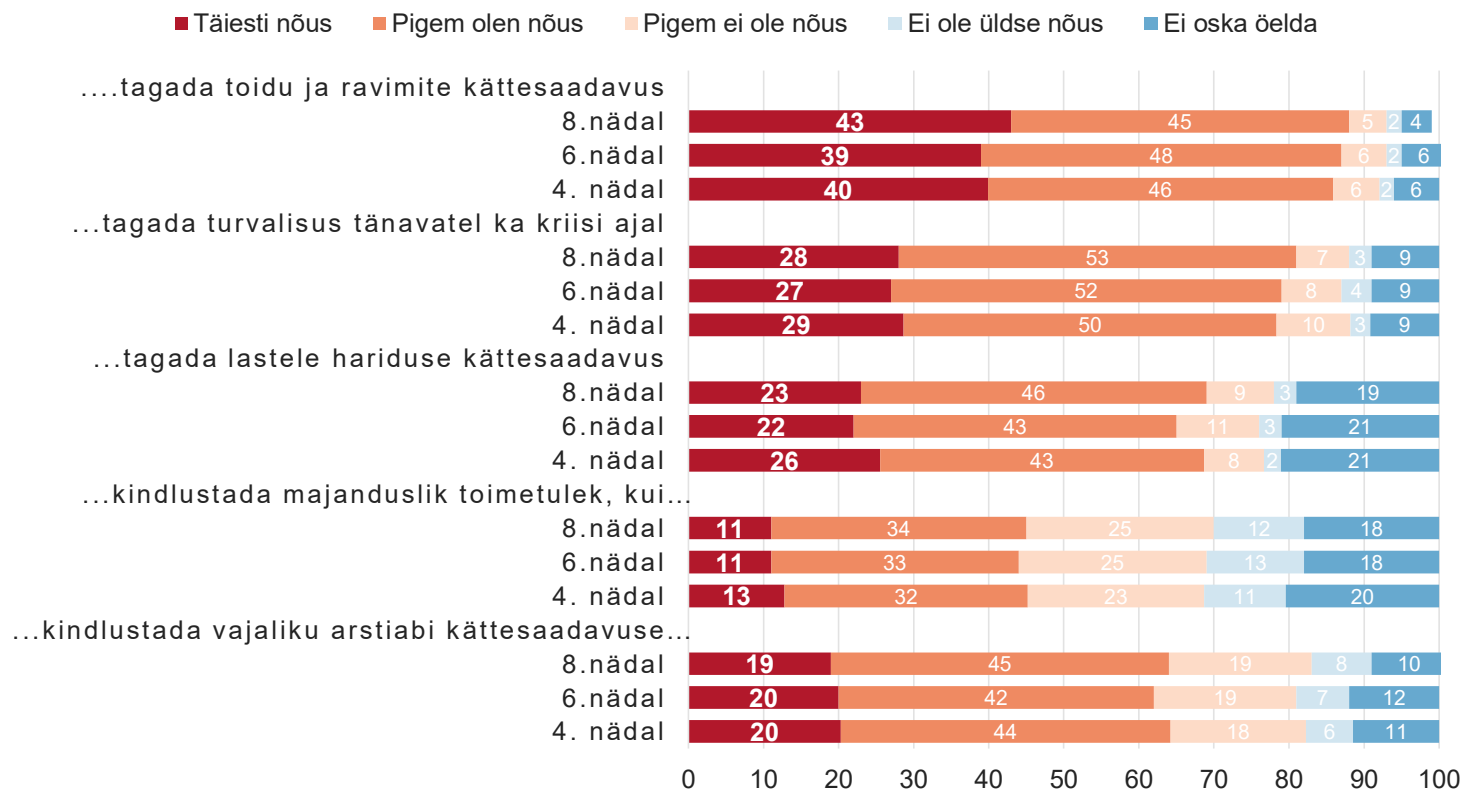
Kuivõrd olete nõus järgmiste väidetega?

Hinnang valitsuse tegevusele

Kõik vastajad, n=2009 (6. nädalal 2059, 4.nädalal 2039)

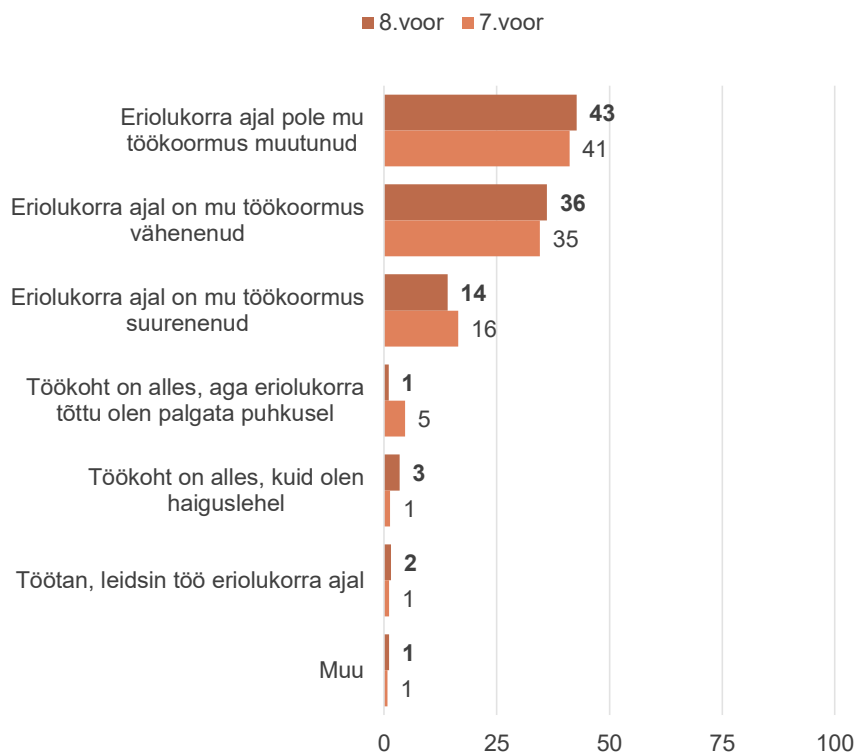
Kuivõrd Te nõustute järgmiste Eesti valitsuse tegevust puudutavate väidetega? Eesti valitsus on teinud piisavalt selleks, et ...?

Muutused töötamises eriolukorra ajal

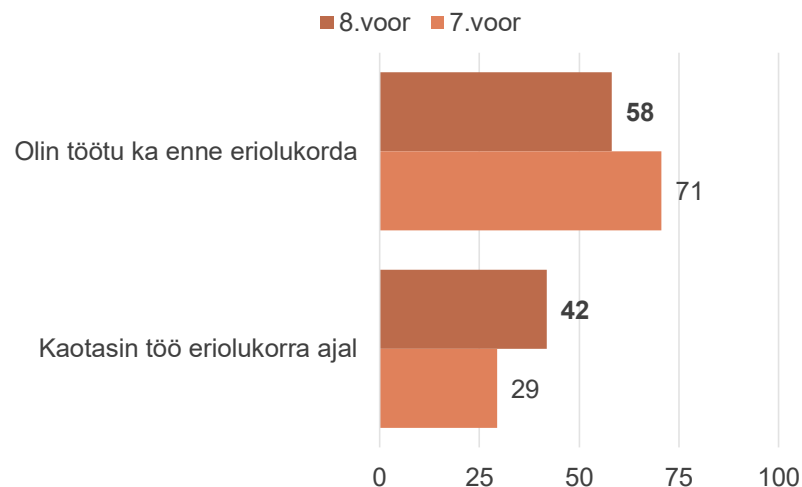
Töötavad vastajad, n=1273

Mis järgnevast kehtib Teie puhul?

Töötud, tööd otsivad vastajad, n=102

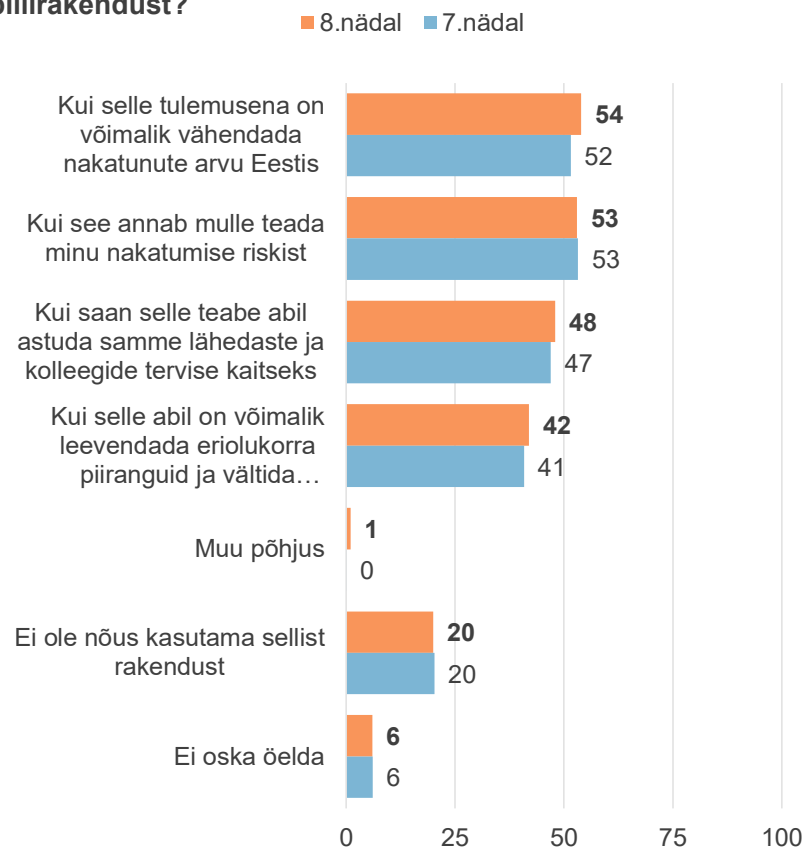
Mis järgnevast kehtib Teie puhul?

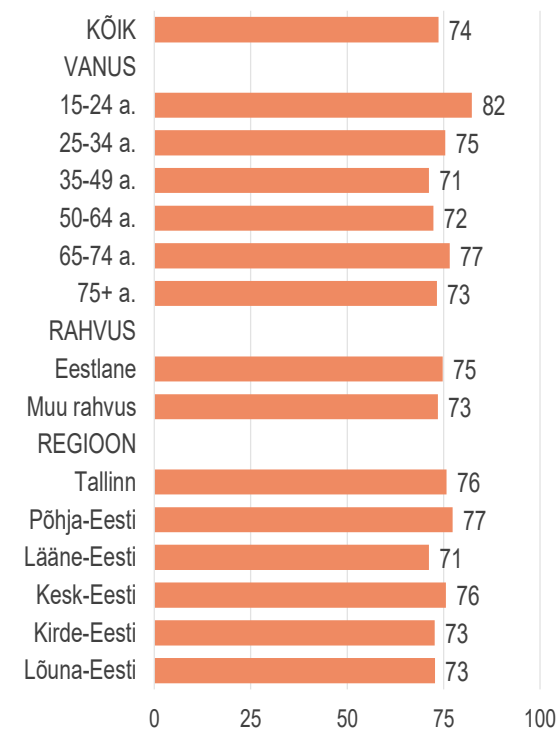
Huvitatus koroonaviiruse kandjatest teavitavast mobiilirakendusest

Kõik vastajad, n=2009 (7.nädalal 2024)

Valmimas on mobiilirakendus, mida iga soovija saab vabatahtlikult ja tasuta laadida oma mobiiltelefoni, ning selle abil anonüümselt teada saada, kui ta on mingil ajahetkel olnud kontaktis koroonaviirusesse nakatunuga viisil, mille käigus võis nakkus üle kanduda. Mis oleksid peamised põhjused, mille nimel Teie nõustuksite kasutama sellist mobiilirakendust?

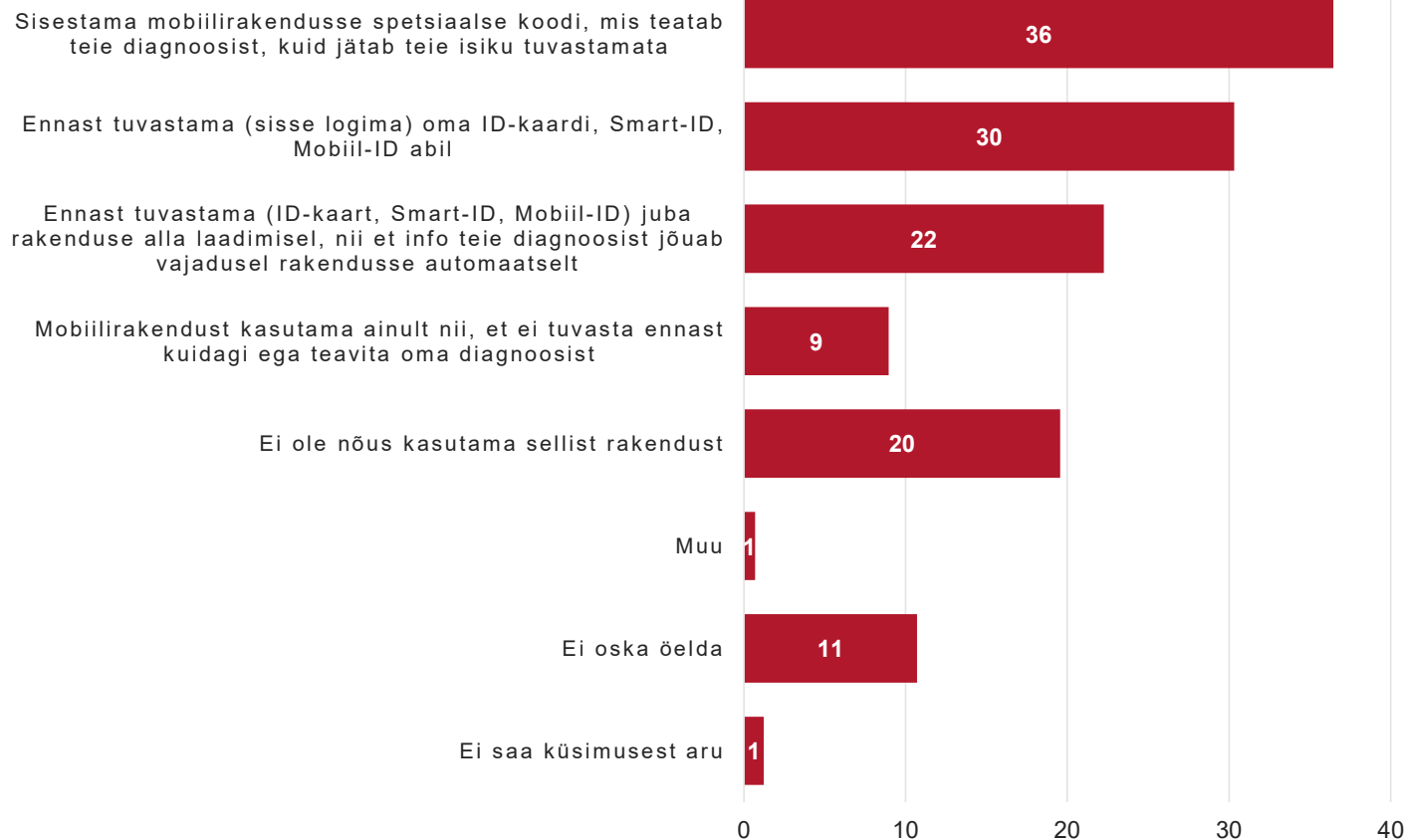
Vastajate osakaal, kes oleksid valmis kaaluma rakenduse kasutamist

Soov info edastamise osas mobiilirakendusele

Kõik vastajad, n=2009

Selleks, et mobiilirakendus saaks anonüümselt teavitada kasutajaid, kui nad on olnud lähedases kontaktis COVID-19 diagnoosi saanud inimesega – peab informatsioon diagnoosist jõudma süsteemi. Juhul kui Teie oleksite rakenduse kasutaja ja saaksite COVID-19 diagnoosi – kuidas oleksite nõus edastama info oma diagnoosist mobiilirakendusele? Kas olete nõus...

Kokkuvõte - 1

- Peamisteks infoallikateks koroonaviiruse ja eriolukorra kohta teabe saamisel on elanikele jätkuvalt Eesti internetiportaalid ja ETV saated. Võrreldes eestlastega on teisest rahvusest elanike jaoks teabeallikate seas olulisemal kohal erinevad internetikanalid (sh sotsiaalmeedia ja riigiasutuste kodulehed - vaid err.ee portaali nimetasid teisest rahvusest elanikud eestlastest harvemini), ETV+, PBK ning Venemaa telekanalid. Viimase nelja nädala jooksul pole teabekanalite eelistused oluliselt muutunud.
- Viimastel nädalatel on suurenenud eriolukorra meetmete leevenemist soovivate elanike osakaal – eriolukorra 6. nädalal soovis seda 23%, 7. nädalal 32% ning nüüd juba 38% küsitletutest. Meetmete karmistamist pooldavate elanike osakaal on vähenenud. Praeguseid meetmeid asjakohaseks pidavate elanike osakaal on siiski hetkel samal tasemel, nimelt 53%. Keskmisest sagedamini toetavad meetmete leevendamist 35-49-aastased, kõrgharidusega või Lääne-Eestis elavad inimesed. Eriti tugevalt on meetmete leevendamise poolt Hiiumaa ja Pärnumaa elanikud.
- Kõiki vajalikke riigipoolseid juhiseid järgib nüüd 65%, enamikku juhiseid 23%, mõningaid juhiseid 6% ning üldse ei järgi juhiseid 5% elanikest. Viimase kolme nädala vältel on elanike hoolsus juhiste järgmisel vähenenud – kõiki juhiseid järgivate elanike osakaal on langenud 14 protsendipunkti võrra. Hoolsamini jälgivad suuniseid naised, eakad ning kõrgharidusega inimesed.
- 84% elanikest käitub hetkel võrreldes eelmise nädalaga samamoodi. Neid, kes rohkem pingutavad, on 5% ja nende osakaal on langenud. Vähem pingutab nüüd 10%, mis on rohkem, kui eelmisel nädalal. Varasemast vähem on hakanud pingutama eelkõige 25-34-aastased, lisaks ka eestlased ning kõrgharidusega elanikud.
- Oma tervise hoidmiseks ja viirusest hoidumiseks teeb valdav osa elanikest küllaltki palju - näiteks peseb käsi, hoiab kasinimestest distantsti, desinfitseerib käsi ja väldib rahvarohkeid üritusi, seda vähemalt 65% elanikest. Maski kandmine on seevastu vähem levinud, seda teeb enda sõnul 22%. Mitte midagi nimetatust ei tee vaid 1% elanikest.
- Elanike kodus püsimine on viimasel nädalal taas vähenenud. Kahe nädala jooksul on suurenenud nende inimeste osakaal, kes käivad väljas samapalju kui varem: praegu on neid 47%, sealjuures 42% piirab jätkuvalt oma käimisi rahvarohketes kohtades, kuid 5% ei väldi ka rahvarohkeid kohti. Kodus püsijate ja vaid erandkorras väljujate osakaal on nüüd tasemel 48%. Kodus isolatsioonis püsivate inimeste osakaal väheneb samuti tasapisi, olles nüüd 4%.

Kokkuvõte -2

- Peamised ringiliikumise põhjused on inimestele jätkuvalt toidukaupluses käimine ja värskes õhus jalutamine. Tüdimust tunnistas nüüd 11% ning arvamust, et kodus püsimine olukorda oluliselt ei muuda 9% neist, kes käivad ka väljas. Riskikäitumisega seonduvaid hoiakuid väljendas kokkuvõttes 15% elanikkonnast. Tüdinud on kodusolemisest sagedamini 15-24 aastased inimesed.
- 89% elanikest mõistab, et võib oma käitumisega teiste viirusesse nakatumist ära hoida ning 75% elanikest on mures, et teised võivad enese teadmata teda nakatada. Toodud mured on aga võrreldes eelmise nädalaga taas veidi vähenenud. Elanikest 55% sõnul on koroonaviirusega seotud olukord vähendanud tema või tema perekonna sissetulekuid ning see näitaja on püsinud stabiilsena. Ametialase staatuse lõikes on sissetulekute vähenemine kõige enam puudutanud ettevõtete omanikke, isiku- ja klienditeenindajaid ning oskustöölisi, sissetuleku lõikes aga kõige väiksema sissetulekuga inimesi. Lootmine KOV asutuse abile on veidi suurenenud, kuid muutus pole suur.
- Suhtumine maksude tasumisesse on elanikkonna seas positiivne – 88% peab seda enda sõnul tähtsaks kohustuseks ja vaid 8% tähtsaks ei pea. 10% elanikest ei usu, et maksude mittemaksmise puhul võtab EMTA inimesega ühendust sel teemal.
- Töötavatest elanikest 43%-i töökoormus pole eriolukorra ajal muutunud, 36%-l on töökoormus aga vähenenud ning 14%-l suurenenud. Küsitletutest, kes märkisid, et on töötud, kaotas 42% töö praeguse eriolukorra ajal ning see näitaja on oluliselt suurem, kui eelmisel nädalal (oli 29%).
- Vastajailt küsiti ka seda, kas nad oleksid valmis kasutama mobiilirakendust, mida saab vabatahtlikult ja tasuta laadida oma mobiiltelefoni, ning selle abil anonüümselt teada saada, kas ollakse mingil ajahetkel olnud kontaktis koroonaviirusesse nakatunuga viisil, mille käigus võis nakkus üle kanduda. Elanikest 74% oleks valmis kaaluma sellise rakenduse kasutamist, 20% mitte ning 6% ei oska arvamust avaldada. Valmidus sellist rakendust kasutada on keskmisest kõrgem 15-24-aastaste seas. Antud küsimuse tulemus võrreldes eelmise nädalaga muutunud ei ole.
- Mobiilirakendust kasutades sooviksid vastajad kõige sagedamini jääda anonüümseks ning sisestada vastav kood, kuid on ka neid, kes on nõus ennast identifitseerima.

Tellija: Riigikantselei

Tellija kontaktisik: Marianna Makarova (marianna.makarova@riigikantselei.ee), tel. 693 5968)

Teostaja: Turu-uuringute AS

Raport: Karin Reivart (karin@turu-uuringute.ee), tel: 585 29 706)

Veebiküsitluse haldamine: Tõnis Ormisson

Telefoniküsitluse haldamine: Kristel Merusk

Ankeedi tõlge ja programmeerimine: Irina Strapatsšuk

Andmetöötlus: Marina Karpištšenko

Pärnu mnt. 102, 11312 Tallinn

Tel: +(372) 585 29 700

www.turu-uuringute.ee